

INCIPIT PROLOGUS
AURELIANI EPISCOPI
AD VIRGINES.

*Sanctis & in Christo venerandis Sororibus in Monasterio Beatæ Mariæ
quod Deo iubente intra muros Arelatensis urbis fecimus, constitutis,
AURELIANUS EPISCOPUS.*

QUIA Deo inspirante qui nos prævenit ineffabili misericordia sua, visum vobis est, ut repudiatis sæculi voluptatibus, ac temporalibus gaudiis contemptis sive spreteis, eligeretis sanctissimæ vitæ nitorem, & virginitatis ac castitatis gratiam complectentes, amore Dei tota viscerum & cordis aviditate sectantes, configerentis timore divino carnes vestras, tenentes illud: *Juravi, & statui custodire judicia justitiæ tuæ: Et, mihi mundus crucifixus est,*

*Psal. 118.
Gal. 6.*

& ego mundo: disposuimus iubente Domino, atque operante in nobis velle & perficere, ut Monasterium vobis profectu animarum vestrarum construimus; sicut & fecimus. Et ideò Regulam vobis ad disciplinam instituimus, quæ per vos viam mandatorum Dei doceret currere, & ad regna cælorum faceret feliciter pervenire.

Explicit Prologus.

INCIPIUNT CAPITULA REGULÆ.

1. *Quacunque ad conversionem venerit, & recipi se in Monasterium rogaverit, Regula ei primum in salutatorio legatur: & cum suscepta fuerit, usque ad mortem suam de Monasterio non egrediatur.*
2. *Vestimenta religiosa non accipiat, nisi charitas de facultate sua cui voluerit faciat.*
3. *Nihil occultè accipiendum: sed si quid transmissum fuerit, & illi cui transmittitur necesse non fuerit, in commune redactum, cui est necessarium, tribuatur.*
4. *Epistolas nec dandas nec accipiendas sine scientia aut permisso Abbatissæ.*
5. *Nulla circa lectum suum, quod manducari aut bibi possit, reponat.*
6. *Nulla cella aut armariolum peculiare habeat.*
7. *Non jurandum.*
8. *Non maledicendum.*
9. *Non mentiendum.*
10. *Iracundiam penitus non tenendam.*
11. *Soror in sororem manum non mittat.*
12. *Nulli liceat ad salutandum exire nisi cum Præposita, aut aliqua seniore.*
13. *Ancilla non excipiat: liberta tamen si est, & Abbatissæ visum fuerit, excipiat.*
14. *Nec viri nec mulieres seculares in Monasterium ingrediantur, præter in Basilicam Domine Mariæ, & in salutatorium.*
15. *Ut nec ipsis Provisoribus liceat in Monasterium introire, nisi pro his utilitatibus, quas in hac Regula statuimus.*
16. *Infantes de Baptismo non excipiendos.*
17. *Quæ in actu ponuntur desuper Evangelicæ claves accipiant.*
18. *In ministerium vicibus sibi succedant, absque Abbatissæ & parvulis infantibus.*
19. *Nulla opera pro suo libito eligant facienda, sed quod ab Abbatissæ vel Præposita imperatum fuerit.*
20. *Cum operantur manibus meditatio sancta de corde non cesset.*
21. *Sint vobis omnia communia, & nulla suum proprium dicere aut vendicare præsumat.*
22. *Vestimenta alio colore non induantur, nisi laia & lactina.*
23. *In vigiliis studendum est ut nulla dormiat.*
24. *Signo tacto nulla tardius veniat.*
25. *Dum psallitur nulla loquatur, nec operetur manibus.*
26. *Literas omnes discant.*
27. *Sancta Abbatissæ in congregatione maneat.*
28. *Si qua pro qualibet culpa corrigatur aut castigatur, arguenti respondere non præsumat.*
29. *Lites nullas habeatis.*
30. *Superbis, inobedientibus, & iracundiam protrahentibus nunquam parcendum.*
31. *Sancta Abbatissæ non liceat de facultatibus Monasterii vendere aut donare; nec aliquid contra Regula instituta agere.*
32. *Sedentes ad mensam taceant.*
33. *Sancta Abbatissæ extra congregationem non reficiat.*
34. *Carnes in cibis nunquam sumant.*

35. Pulli

35. Pulli & reliqua altitia infirmis tantum ministrantur & delicatis : pisces verò certis festiuitatibus.
36. Extra mensam communem nihil cibi potusve gustare liceat, nisi infirmis & infantibus.
37. Qualiter infirmis obtemperandum est.
38. Ubi cursum diurnum vel nocturnum dicant.
39. Ut sancta Abbatisa quidquid necesse fuerit cum sufficientia præbeat.
40. Ut sancta Congregatio omnia que statuta habet, implere contendat.

Expliciuat Capitula.

INCIPIUNT INSTITUTA SANCTÆ Regulæ Aureliani Episcopi.

CAPITULUM PRIMUM.

HOc iubente Deo inprimis statui-
mus inuolabiliter tenendum, ut
si qua ad conversionem venerit,
Regula ei in saluatorio legatur, &
si professa fuerit se omnia impleturam,
tunc excipiat: excepta verò usque ad
mortem suam nec præsumat, nec per-
mittatur de Monasterio egredi: propter
illud Propheticum: *Unam petii à Domino
hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini
omnibus diebus vitæ meæ.*

II. Vestimenta verò Religiosa non ac-
cipiat, nisi de omni facultate sua, siue
grandi, siue parua, chartas donationis
aut venditionis cui voluerit faciat, pro-
pter Domini mandata, ubi dicit: *Si vis
perfectus esse, vende omnia que habes. Et,
si quis non reliquerit omnia que possidet, non
potest meus esse discipulus.*

III. Nihil occultè accipiat: sed si
quis propinquus aut amicus aliquid in
vestimento aut in auro, vel aliud quod-
cunque dederit, aut transmisserit, in
potestate sit Abbatisæ, & si illi cui trans-
mittitur necesse fuerit, tribuatur; sin
verò illa nihil indiget, in commune re-
ductum cui est necessarium tribuatur.

IV. Epistolas præcepimus nec dandas
nec accipiendas sine scientia aut promisso
Abbatisæ.

V. Nulla circa lectum suum quod
manducare aut bibere possit, reponere
præsumat: sed omnes in communi cel-
lario recondant; & si inæqualitas exe-
gerit, iubente seniore quod necesse fue-
rit, non ei negetur.

VI. Nulli liceat cellam aut armario-
lum, aut aliquid huiusmodi quod pecu-
liarius claudi possit, habere.

VII. Non iuretis, quia Dominus di-
xit: *Nolite jurare.* Et alia scriptura:
*Vir multum jurans implebitur iniquitate, &
non discedet de domo illius plaga.*

VIII. Non maledicatis; quia scri-
ptum est: *Neque maledici regnum Dei pos-
sidebunt.*

Cod. Regul. Tom. I.

IX. Mentiri omnino non liceat: quia
os quod mentitur occidit animam, & illud: Sap. 7.
Perdes eos qui loquuntur mendacium. Psalm. 5.

X. Iracundiam nulla usque ad aliam
diem protrahere præsumat. Et sicut ha-
bet humana fragilitas, si sermo durior
inter sorores ortus fuerit, invicem sibi
veniam petere, & debita relaxare festi-
nent: propter Domini mandatum, ubi
dicit: *Si recordatus fueris, quia frater tuus* Matth. 5.
*habet aliquid aduersum te, relinque munus
tuum ante altare, & vade prius reconciliatum
fratri tuo: & tunc veniens offeres munus
tuum.* Et, *si non dimiseritis hominibus pec-* Matth. 6.
*cata eorum, nec Pater vester cælestis dimittet
vobis peccata vestra.* Item, *si septies peccauerit* Luc. 17.
*in die in te, & conuersus dixerit, penitet
me; dimitte illi.* Et, *non dico tibi usque septies,* Matth. 18.
sed usque septuagies septies. Et alia scriptura:
Ira viri iustitiam Dei non operatur. Et Apo- Jac. 1.
stolus: *Sol non occidat super iracundiam ve-* Ephes. 4.
stram. Quod Deus avertat, si diabolo
instigante fuerit aliqua furore repleta,
ut ista mandata pertinaci corde contem-
nat; & una de illis quæ discordantes
sunt præuenerit aliam, veniam ei pe-
tens; si illa cui petet non dimiserit, di-
sciplinam accipiat, ut ad charitatem se
corrigit. Et si ambo despexerint, ambæ
pariter à communione, vel à cibo sus-
pendantur; donec invicem sibi recon-
ciliantur.

XI. Soror in sororem si ausa fuerit
manum mittere, disciplinam accipiat.

XII. Nulli liceat ad salutandum exi-
re, nisi cum Abbatisa, aut Præposita,
vel certè alia quacunque seniore, cui
Abbatisa præceperit. Et sic propinquos
suos videant, aut loquantur, ne altiori
voce loquantur.

XIII. Ancilla non excipiat: liber-
ta tamen si fuerit, adhuc adolescens æ-
tate, & cum Epistolis patroni sui vene-
rit, in Abbatisæ sit arbitrio si excipi de-
beat.

XIV. Nec viri nec mulieres sæculares
in Monasterium ingrediantur, præter in
basilicam B. Mariæ, & in saluatorium.

A a a 2

XV. Pro-

XV. Provisores verò Monasterii, si in habitu laïco fuerint, nec ipsi permittantur intrare; nisi pro his utilitatibus quas in hac Regula statuimus, cum marcionibus aut carpentariis, si aliquid necesse est fieri aut reparari, aut certè pro aliqua ratione Abbatissæ introeant: de cætero nullam licentiam aut libertatem habeant introeundi.

XVI. Nulla infantem de Baptismo excipiat.

XVII. Quibus claves de cellario, canava, horreo, posticio, & oratorio credendæ sunt, probatæ sint personæ; & desuper altario vel Evangelio eas accipiant: scientes se Deo reddituras rationem de ministerio sibi credito.

XVIII. In omni ministerio sive ordine psallendi, aut legendi, vel operandi, vicibus sibi succedant; absque Abbatissa, vel præter satis senes & parvulas infantes, aut certè ita infirmas, ut surgere omnino non possint, non compellantur facere quod non prævalent.

XIX. Nulla opera pro suo libito eligant faciendæ, sed quod Abbatissa imperavit, hoc faciant.

XX. Per totum diem cum operamini manibus, meditatio sancta de corde non cesset: propter illud Apostoli: *Psalmis, Hymnis, Canticis spiritualibus cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino.*

XXI. Nulla præsumat quidquam suum dicere, aut suum proprium vindicare: sed secundum Actus Apostolorum, sint vobis omnia communia: sit vobis anima una & cor unum in Domino.

XXII. Vestimenta alio colore non induatis nisi laïa & lactina.

XXIII. Ad vigiliis nulla dormiat: si verò Dominici aut festi dies sunt, cui somnus venerit, aliis sedentibus illa stet, ut possit à se somni marcorem repellere; ne in opere Dei aut tepida inveniatur, aut negligens.

XXIV. Signo tacto omne opus prætermittatur, & sicut apes prudentissimæ ad alvearium, ita veloci festinatione properare contendite; si qua tardius venerit distractioni subiaceat.

XXV. Dum psallitur studeant sanctæ animæ vestræ non vagari animo, verum etiam nec operari aut loqui præsumant; sed psallere sapienter, sicut dixit Propheta: *Psallam, & intelligam, & illud: Psallam spiritu, psallam & mente, metuentes illud: Maledictus homo qui facit opus Dei negligenter.*

XXVI. Literas omnes discant.

XXVII. Sancta Abbatissa extra congregationem non maneat.

XXVIII. Si qua pro qualibet culpa aut transgressione Regulæ increpatur, aut

disciplinam accipiat, arguenti respondere non præsumat: quia peccatum quod hic distringitur, in æterna examinatione non punitur. Et sic debetis animæ curam excipere, quomodo æger curam medici: tenentes illud sanctæ scripturæ: *Qui abicit disciplinam infelix est.* Et illud: *Ego in flagella paratus sum.*

XXIX. Lites nullas habeatis, tenentes præceptum Apostoli, qui dicit: *Servium Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse.*

XXX. Superbis, inobedientibusque, & iracundiam protrahentibus nunquam parcendum, donec corrigantur.

XXXI. Sanctæ Abbatissæ non liceat aliquid de facultatibus Monasterii donare ac vendere; nec aliquid contra Regulæ instituta agere. Quod si facere tentaverit, sancto consilio & uno consensu sororum ex nostro permissio non ei acquiescatis; & hoc fieri nulla ratione permittite: quia causam se ante Deum noverit esse dicturam.

XXXII. Sedentes ad mensam taceant, & lectio quotidie omni tempore cum cibo sumitur legatur. Uterque homo, & exterior cibo, & interior verbo Dei reficiatur, quia scriptum est: *Non in pane solo vivit homo, sed in omni verbo Dei.*

XXXIII. Sancta Abbatissa, nisi inæqualitate faciente extra congregationem non reficiat.

XXXIV. Carnes in cibo nunquam sumantur.

XXXV. Pulli vel cuncta altilia in congregatione non ministrentur; nisi infirmis tantum provideantur & delicatis. Pisces verò certis festivitatis, aut quando Abbatissa indulgentiam facere voluerit, tunc procurentur.

XXXVI. Extra mensam communem nihil cibi potusve gustare liceat; absque infirmis, & illis quæ minoris ætatis sunt.

XXXVII. Infirmis verò ita obtemperandum est, ut si sanctæ Abbatissæ iustum visum fuerit, etiam cellariolum suum in commune, & coquinam sequestratam habeant: & cura illis seu studium impendatur, donec convalescant.

XXXVIII. Cursum diurnum vel nocturnum, id est, matutinos, vigiliis, nocturnos, vesperam & duodecimam in basilica Dominæ Mariæ Congregatio dicat. Quod si hyems aspera fuerit, matutinos tantum, vesperam & duodecimam in prædicta basilica dicite: secundam verò, tertiam, sextam & nonam in interiori oratorio: propter illos qui aut orare cupiunt, aut Abbatissæ occurrunt,

aut

aut parentes suas requirunt. Quando aliqua defuncta fuerit, usque mediam noctem eam paucæ sorores in oratorio pervigilent & Missæ de Apostolo fiant, post mediam noctem quæ vigilaverunt quiescant; & iterum aliæ vigilent, & ponite hoc in notitiam sancto Episcopo, ut eam jubeat ad locum ubi ponenda est deportari.

XXXIX. Et quia Deo propitio digna & sufficiens vobis facultas collata est, quæ sufficere Monasterio vestro possit, coram Deo & Angelis ejus te sanctam Abbatissam, & te venerabilem, quæcunque fueris, Præpositam admoneo & contestor; ut sanctæ Congregationi, quæ Deo inspirante & jubente secundum insti-

tuta quæ fecimus regulariter vivit, omnia quæ eis sunt necessaria in vestitu & in victu cum sufficientia tribuatis. Quam rem si neglexeritis, & illæ cœperint aliquid necessitate compellente murmurare, aut indigere, causam vos ante tribunal Christi noveritis mecum esse dicturas.

XL. Et vos, sancta Congregatio, per profectum vestrum & per Deum omnipotentem conjuro, ut omnia quæ in hac Regula pro remedio animæ nostræ, & pro animarum vestrarum salute statuimus, integra & illibata custodiatis. Et ne per oblivionem aliquid negligatis, semel ea in mense relegite; id est in Kalendis, ac si duodecim vicibus in anno.

Ordinem etiam quomodo psallere debeatis in hoc libello judicavimus inferendum.

Primo die Paschæ ad Tertiam, Kyrie eleison, Psalmi duodecim: id est quatuor sorores binos Psalmos, & alleluaticum tertium dicant, perdictis Psalmis Kyrie eleison, Antiphonas sex, Lectiones tres: unam de Actibus Apostolorum, aliam de Apocalypsi, tertiam de Evangelio, Hymnum, *Jam surgit hora tertia*, & capitellum, deinde Kyrie eleison. Sic in omni opere Dei tertia vice Kyrie eleison dicite, antequam incipiat, & Psalmis dictis & capitello perdicto. Ad Sextam idem numerus Psalmorum, & Antiphona una, Hymnus, *Jam sexta sensim volvitur*. Lectio Evangelii, & capitellum. Ad Nonam ipse ordo teneatur, Hymnus: *Ter hora trina volvitur*. Ad lucernarium directaneus parvulus, id est,

Psalm. 67. *Regna terræ cantate Deo, psallite Domino.* Alia die: *Laudate pueri Dominum*, Antiphonæ tres: Hymnus, *Hic est dies verus Dei*, & capitellum, quem Hymnum toto Pascha ad matutinos & ad lucernarium dicite. Ad Duodecimam inprimis dire-

Psalm. 103. ctaneus parvulus: *Sol cognovit occasum suum*. Sex sorores binos Psalmos cum suis alleluaticis dicant; Antiphonas tres; Lectiones duas, unam de Apostolo, aliam de Evangelio. Ad Nocturnos Paschales ipso numero omnia dicite, sicut in Duodecima designavimus. Ad Matutinos inprimis directaneum: *Exaltabo te Deus meus & rex meus*. Inde, *Judica me Deus, Deus Deus meus, ad te de luce vigilo*, cum alleluja; deinde, *Confitemini Domino*, cum alleluja; deinde, *Cantemus Domino*, cum alleluja; postea, *Lauda anima mea Dominum*. *Laudate Dominum quia bonus est psalmus*. *Lauda Hierusalem Dominum*: totos tres cum alleluja, deinde benedictio dicenda est. Post benedictionem, *Laudate Dominum de cælis*. *Cantate Domino canticum*

novum. *Laudate Dominum in sanctis ejus*: cum alleluja. *Magnificat anima mea Dominum*: aut cum Antiphona, aut cum Alleluja, Hymnum, *Gloria in excelsis Deo*: & capitellum. Et complebitis matutinos ipso ordine toto Pascha. Sic omni die Dominico, & omnibus majoribus festivitibus, in quibus ab opere vacabitis. Quotidianis verò diebus ad nocturnos inprimis directaneus dicatur: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam*, deinde Psalmi decem & octo: Antiphonæ tres parvulæ, Lectiones Apostoli aut Prophetarum duæ, & capitellum. Completis nocturnis dicetis matutinos. In æstate, id est, post Pascha usque Kalendas Octobris ipse ordo erit. Sexta feria verò post Nocturnos duæ Missæ fiant in æstate; in hyeme tres. Nam Dominica omni tempore in æstate & in hyeme post nocturnos sex Missæ fiant. Si verò evenierit ut tardius ad vigiliis surgantur, quantum Abbatissæ visum fuerit, tantum legatur. Quando signum fecerit Abbatissa, quæ legit sine mora consurgat, ut Canonicus Missarum numerus possit impleri. A Kalendis verò Octobris alii Nocturni addendi sunt, ad primos dicendum est: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam*: ad secundos: *Miserere mei Deus, miserere mei*; Psalmi decem & octo, Lectiones duæ de Prophetis, aut de Salomone. Hymnus ad primos Nocturnos: *Rex æternæ Domine*, ad secundos: *Magna & mirabilia*. Ubi post celebratos secundos Nocturnos, quia noctes crescunt, quotidie ad librum facite Missas tres. Una soror legat paginas aut quatuor, quomodo mensura fuerit libri: si minutè fuerit scriptus, aut majori forma, tres paginas; si minori, quatuor, & fiat oratio.

Iterum legat tantum, fiat alia oratio : tertio legat idem tantum ; & surgite , dicite Antiphonam de Pfalmis in ordine , postea Responsorium , deinde Antiphonam . Iterum legat alia soror : & sic impletis tribus Millis dicite Matutinos canonicos : id est primo canticum in Antiphona : deinde directaneum : *Judica me Deus . Deus , Deus meus , ad te de luce vigilo . Lauda anima mea Dominum : Laudate Dominum quoniam bonus est Psalmus . Lauda Hierusalem Dominum* , deinde , *Laudate Dominum de cælis . Cantate Domino canticum novum . Laudate Dominum in sanctis ejus* , cum Antiphona . Dicite Hymnum : *Splendor paternæ gloriæ* ; alia die : *Æternæ lucis conditor* , & capitellum , & Kyrie eleison duodecim vicibus . Omnibus diebus quotidianis sic impleatur . Post Matutinos ad Primam sex Psalmi dicantur , & Hymnus : *Fulgentis auctor ætheris* , Lectiones duæ : id est una de veteri , alia de novo Testamento , & capitellum . Post hoc omnes Lectioni vacent usque ad horam tertiam ; reliquo verò diei spatium faciant opera sua : secundum illud quod Dominus dixit : *Pater meus usque nunc operatur , & ego operor . Et illud Apostoli : operantes manibus nostris . Et , qui non operatur , non manducet . Quia scriptum est : Via otiosorum strata sunt spinis . Et , servum inutilem projicite in tenebras exteriores .*

Quotidianis iterum diebus ad Tertiam sex Psalmos dicite , Antiphonam , Hymnum , *Jam surgit hora tertia* , lectionem & capitellum : *Fiat Domine* . Ad Sextam ipse numerus Psalmorum tenendus : Antiphona dicenda , Hymnus , *Jam sexta sensim volvitur* , lectio & capitellum . Ad Nonam iste ordo servandus : Hymnus verò , *Ter hora trina volvitur* . Ad lucernarium omni tempore , & festis & quotidianis diebus , inprimis directaneus ; postea Antiphonæ duæ . Tertia semper cum alleluja dicatur , Hymnus una die : *Deus qui certis legibus* ; alia die : *Deus creator omnium* , & capitellum . Ad duodecimam Psalmos decem & octo dicite : Antiphonam , Hymnum , lectionem , & capitellum . Quando repausturæ estis , in schola , in qua manetis , Completa dicatur ; inprimis directaneus , & Psalmus nonagesimus dicatur , deinde capitella consuetudinaria . In Natali Domini & in Epiphania tertia hora noctis surgite : dicite unum Nocturnum , & facite sex Missas de Isaiâ Propheta ; ite-

rum dicite secundum Nocturnum , & legantur aliæ sex de Evangelio . In Epiphania ita : inprimis unum Nocturnum : deinde de Daniele Propheta facite illas sex Missas , & Nocturnos , & iterum de Evangelio sex . Matutinos eo ordine , sicut in Pascha scripsimus , aut Dominicis diebus . In Martyrum festivitibus tres aut quatuor Missæ fiant : primam Missam de Evangelio legite ; reliquas de passionibus Martyrum . Omni sexta feria post Duodecimam sex Missæ ad librum legantur : & post Nocturnos tres . Omni Sabbato ad matutinos , *Cantemus Domino* : & *Te Deum laudamus* . Ad Tertiam tres Lectiones : una de Prophetis , alia de Apostolo , tertia de Evangelio dicantur . Omni Dominica post Nocturnos cum prima Missa legitur , id est resurrectio , nulla sedere præsumat , sed omnes stent : alia Dominica alia resurrectio : sic in ordine totæ quatuor resurrectiones per singulas Dominicas legantur . Post Tertiam verò , *Pater noster* , dicite : & psallendo omnes communicent . Sic & in festivitibus facite . Missæ verò quando sanctæ Abbatissæ visum fuerit tunc fient .

Ordinem etiam convivii huic Regulæ inseruimus . Fercula quotidie ad refectorem tria , ad prandium duo , ad cœnam duæ bibituræ . Ad refectorem in æstate mense Julio , & Augusto caldellos tres , ad prandium tres , ad cœnam omni tempore binos . Per festivitates verò , & quando Abbatissa indulgentias voluerit facere , & cibaria quanta ipsa voluerit ordinet , & recentes addat . Quotidianis verò diebus olera formatico & oleo semper fercula condiantur . Jejunium verò à Kalendis Septembris usque ad Kalendas Novembris secunda , & quarta , & sexta feria . A Kalendis Novembris usque ad Domini Natale quotidie jejunandum est , absque Sabbato & Dominica . Ab Epiphania verò usque ad Pascha quotidie jejunandum est , absque majori festivitate , Sabbato , & Dominica . Post Pascha verò usque ad Pentecosten sexta feria tantum jejunandum est . Post Pentecosten mense Junio , Julio , & Augusto in potestate Abbatissæ sit de jejunio aut prandio : sicut viderit possibilitatem sororum , ista studeat obtemperare .

Explicit Regula S. Aureliani ad Virgines .